

Presentation of Report

re. Fourth report of the Committee on Private Members Bills and Resolution

SRI BAPURAO HULSOORKAR (Hon Deputy Speaker).— Sir, I present the Fourth Report of the Committee on Private Members Bills and Resolutions.

SRI D. T. MAYANNA.—Sir I move that the House agrees with the Report.

MR. SPEAKER.—I think the House agrees with the Report.

Financial business

Discussion on voting or demands for grants for 1982-83

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ (ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಒಳಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಒಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ, ಸಮಗ್ರ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು, ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬದಲಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಯಾವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೧೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಈ ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನೀತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ್ಯಂತ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಈ ವರದಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರದಿಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಗಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಹೊಸ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೈತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಭೌತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾನವ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಂತ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಂತರ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇವತ್ತು ನಾವು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿದಂಥ ಹಣ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆವರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕ್ರಮೇಣ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಡ್ತಿ ನಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಎಂದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ಹಣ ಇದು ಇಡೀ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಡಿದಂಥ ಒಂದು ಬಂಡವಾಳ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಿರ್ಚ ಮಾಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಡ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೂಡ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದವಾಗಿ. ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯ ಜ್ಞಾನಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣಬೇಕು, ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಆತನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು.

10-30 ಎ.ಎಂ.

ಅದು ಎಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೂ ಕೂಡ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರಾಜ್ಯ ಹೋದಸಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ಕೇರಳದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ' ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದವರ್ಷ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನವನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ನಾವು ಆಕಾಶದತ್ತ ನಾನಾ ಗ್ರಹಗಳೆಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ-ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಯೂ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಬದ್ಧ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೊರಾರಿ ಆಯೋಗದವರ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೧೯೮೩ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ಜನ ಹೊರ ಬರಬಹುದು. ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ನಂತರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆದಂತಹ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೊರಬರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸುಮಾರು ೨೦೦೦ದ ವರ್ಷದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವೀಧರರ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಜಟಿಲವಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತುಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ಪದವೀಧರರು ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದರೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದು ದುರ್ಲಭ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ, ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಪದವೀಧರರು ಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವೀಧರರುಗಳು ಏನು ಹೊರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯ ಲಾಭವಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಂದಾಜು ಮೇರೆಗೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಂತಹ ಪದವೀಧರರ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸುಮಾರು ೮೦೦ ರಿಂದ ೧೦೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಅವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಬುದ್ಧಿವಂತ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು ಏನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ

ಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡದೇ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದಂತಹವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕಜ್ಞಾನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಾದ್ದು ಆಗಕೂಡದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇದು ಬಡದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾವೇನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇನ್‌ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್‌ನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ೧ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಇದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ನನಗಿಲ್ಲ. ನಾವೇನು ಇಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಸೇವೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರಕಬೇಕು, ಅವರ ಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದು. ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋದವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ತರಬೇತಿ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಹೊರ ಬರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪದವೀಧರರುಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪೂರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ ೩೮ ರಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಇದು. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಎನೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿ ೨೦ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ೯ನೇ ಸ್ಥಾನ ನಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಪೂರ್ವಕನಾದ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಕ್ಷರತೆ ಇದ್ದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೇನು ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ; ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ; ವೃತ್ತಿ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಿರಿಯ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೭೦ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅನಕ್ಷರರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ನಾವು ಅನಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೊತೆ

ಸಮಾನತೆ ತರಬೇಕು, ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಖಂಡರಿಂದ ಟೀಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದಕಾರಣ, ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅತಂಕ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಮೂಲ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಬೋಧಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು, ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮತ್ತೊಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಶಿಕ್ಷಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಒಂದುಕಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಅಜ್ಞಾನ ವಿಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಬಡತನ ತೊಲಗುತ್ತದೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ತೊಲಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಞಾನ ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂದರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗದವರೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟು ದೂರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ವಿದ್ಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರಮ ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು. ಆವರೇನು ಹೋಗದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮಹಾನುಭಾವಿ ಬಸವಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಎಂದು. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಅದುದರಿಂದ, ಅವರ ಮೆದುಳು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ದುರಾಚಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶಬ್ದ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತೆಂದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ನಡೆಯುವವರು ಎಡವುತ್ತಾರೆ, ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಡವುತ್ತಿರಬೇಕು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದಂತ ಪ್ರಗತಿ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾಗಿದೆ. ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆದದ್ದನ್ನೇ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಈ ರೀತಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಪರದೇಶದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ನಾನು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು.

(ಉಪಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯ, ಸ್ವೀಡನ್

ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು ಇದನ್ನು ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವೆಚ್ಚ ಸರಿಹೋಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ವೆಚ್ಚ ರಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2.2% ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ 2.3% ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2% ಇದೆ. ಅಂದಾಗ ನಮ್ಮದೇನು ಅಂಥ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹತೋಟಿ ಹೇಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂಟ್ರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದವು, ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ. ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಏಷ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ದೇವರು ಮಾಡಿರುವ ಜನರನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಸುಮ್ಮನೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಪಾಪವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನೀವೇ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ದೇವರು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ದೇವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕುರುಡು ನಂಬಿಕೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು ೫ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಎರಡನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು, ಇನ್ನು ೩ ಹಳೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಿಮೆ. ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಂಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನದ್ದಕ್ಕೂ ಬೇಕು. ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಜೀವನದ ಅಂಗವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇರಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯ, ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆ. ನಾನು ರಷ್ಯಾದ ಲೆನಿನ್ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳ ಧಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಆ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ಭಾಗ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಇರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸೇವೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹಣ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕೆಲಸ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕೆಲಸ ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಸಂಶೋಧನೆ ಜೊತೆ ಅದರ ಫಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಏನು ಮಾಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಕ್ರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ

ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹಾ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿದವರಿಗೆ ಸೇವಾ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೆಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇನ್ನೂ ಮೂಡಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು, ಪೋಷಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

SRI M. C. NANAIAH.—What is your contribution as Education Minister.

SRI G.B. SHANKAR RAO.—My contribution is. I have tried my best to provide enough opportunities for the training of our young-ester in vocational education.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—Sir, our Hon'ble Education Minister has visited so many foreign countries and he has toured entire India and studied the educational reforms in various States. Now we would like to know after seeing all these things what is his contribution towards education in our State, what is the infrastructure he has built in the field of education and to what extent he has been able to raise the standard of education and academic career. We would also like to know his views, his thoughts and philosophy. Accordidg to him, is the speech making, the only contribution? We would like to know what are the reforms that have taken place in the matter of education, right from 1952 till today.

SRI G.B. SHANKAR RAO.—Whatever improvements that have so far taken place are made within the frame Work of the policy adopted by the Central Government for the entire country. ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದವರು ಏನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು, ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪದವಿಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಯಿಂದ ತರಪೇತಿ ಹೊಂದಿದ ತರುಣರು ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾದ ಕೊಡುಗೆ ಎನಿದೆ? ಯಾವ ಆಯೋಗದವರು ಬಂದರೂ ಕೂಡಾ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಆಯೋಗದವರು ಸಹಾ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದಂತಹ ಪ್ರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆತ್ಮಪ್ರಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಆಗದೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆಯೋಗ ದವರು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಕೊಡುಗೆ ಎನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—Now the Hon'ble Minister has said for higher education the amount earmarked is only Rs. 40 crores. Well I said we will certainly give you another Rs. 20 crores by requesting the Hon'ble Chief Minister to give another Rs. 20 crores. to Sri G. B. Shankar Rao, by doing so we would like to know what is his

new outlook, what is his new deal and what is Sri Shankar Rao's philosophy of education which will lead to opening of trade-oriented education-oriented avenues in Karnataka. If our Hon'ble Education Minister is really interested let him put the proposal before the Hon'ble Chief Minister and then come before the House for grant of another Rs. 20 crores. We will certainly grant the amount.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Education Minister has clearly said that the Government is adopting the National Education Policy. Please don't interrupt. After the Minister completes his reply you can ask the questions. Now the Minister is not yielding. I would request the hon. Members to resume their seats.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The point is we would like to know the education policy enunciated by our Hon'ble Education Minister. Let him spell it out, In another 8-9 months election is going to be held. I do not know whether he would be elected from his home constituency as M.L.A. next time. So, now we would like to know whether he has enunciated any policy on education which would serve the people of Karnataka.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—I have not enunciated any new educational policy. Whatever policy now we have at the national level that is being followed in our State. That is all.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Education Minister has answered your question in clear terms. Now let the Minister be allowed to continue his reply.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—We would like to know Sri Shankar Rao's education policy,

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Minister has already said that he has not enunciated any policy on education. He said that we are following the policy enunciated by the Central Government. Let us leave that matter at this stage.

SRI M. C. NANATAH.—That is the approach of the Hon'ble Education Minister.

11.00 A.M.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Minister for Education may clarify afterwards.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I can raise a point of order and put my question. Am I not competent to do so? But.....

(INTERRUPTION)

SRI G. B. SHANKAR RAO.—I am not yielding.....

SRI C. M. ARUMUGHAM —Sir, what I want to say is.....

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Let me complete my reply. Afterwards, let the hon. Member put me the question, I told him, there is no policy of my own in this matter. There is a policy adopted by the Government of India and pursued by all the State Governments in the country. The same policy is being adopted by the Government of Karnataka also. I was telling that in the course of these two years the Government of Karnataka has made certain achievements.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ೬೫ ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ೪೧ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ೫೦ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಣನೀಯವಾದ ಜಾಗೃತಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಪದವೀ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದರೆ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ನೆರವು ವೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ವಾಗ ತ್ತದೋ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಘಟನಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪದವಿ ಪಡೆದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ, ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸ್ವಾಯತ್ತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದವರು ಸ್ವಾಯತ್ತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಠಾರಿ ಆಯೋಗದವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಆದಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಇರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪಠ್ಯ ಕ್ರಮ ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಒಳಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೈ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತೋಟಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎರಡು ಇವೆ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಇನ್ನೊಂದು ಧನ ಸಹಾಯ ಆಯೋಗದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇವರಡೇ ದೊಡ್ಡ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಶುಲ್ಕವಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕವಾಗಲೀ ಇವುಗಳಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ವರಮಾನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು

ಹಣ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿತೋಚ್ಚೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 31 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಉಪಕಂಠಪತ್ರಿಕೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು. ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ನಾನು ಸೇರಿ 31 ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾನೂನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಸುಧಾರಣೆ ತರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫೀಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನಾಸಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ನಿರಾಸಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವ ಮೊತ್ತಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕರೆಡು ವಂಸೂದೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಅರಸ್ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಾಗ ಅವರು ವರದಿ ರುಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕು. ಎಂದು ಅವರು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಕೊಡ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನ ದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಹೋದವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಸೇರಿದ್ದರು. ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮೇಧಾವಿಗಳಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 2 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ-ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ಆ ಕನ್‌ವೆನ್ಷನ್ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಆ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂತಹ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 3 ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು, 3 ಸಂಜೆ ನಡೆಯುವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 40 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ

ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಗುಣವುಳ್ಳ ಸರಿಯಿರಬೇಕು, ಅದರ ಗುಣವುಳ್ಳವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆವು. ಆ ಮಂಡಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಶಿಫಾರಸು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೇಕೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಆರ್ಮುಗಂ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಅಪ್ರಿಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಇದನ್ನು ಅಪ್ರಿಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಥಾಂಕ್ಸ್—ಯು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಗಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಗಣಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ನಮಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬರದಹೊರತು ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ೨ ಸಲ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ, ನಾನೇ ಸ್ವತಃ ಚೀಝನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ವಿಚಾರ. ಈ ವರ್ಷ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಗಣಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲೇಜನ್ನೇ ತೆರೆಯಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಯಿಂಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇನೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಆರ್ಮುಗಂ.—ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.— ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ-ಮಾನ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೪-೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಫಲ ಕಂಡು ಬಂದು ಈಗ ಇದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARUMUGAM.—Sir, while appreciating the wonderful decision taken by the Hon. Minister for Education, I would like to bring to his kind notice that he made a statement somewhere at Dharwad that he would upgrade the Mining School into a Mining College. It is pending for the last 5 years. It will be the only Mining College in the Southern India. I would like to know from the Hon. Minister for Education, is he going to start that Mining College from this year or after some time ?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, there was some delay in getting the clearance from the Joint Board of Mining Education, Government of India. We are going to start it after some time.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—I know that the Hon. Minister for Education is sincere in his attempts but I do not know whether the Ministry concerned has understood the subject properly. They have appointed some Mechanical or Civil Engineer of the Public Works Department as Technical Director. Therefore, could you kindly send me to argue with the Chairman and convince the importance of it? Is the Technical Director facing any difficulty? The Building is already there and we have got the deepest Gold Mine in the world for experiments.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—In fact, the hon. Member must thank me for having obtaining clearance from the joint Board of Mining Education.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—This is the final speech of the Hon. Minister for Education Sri G. B. SHANKAR RAO. I do not think that he is going to become the Minister for Education again. Therefore he must make a definite statement, I am only demanding that a Mining School should be upgraded into a Mining College. It is not fair that our student must go to Dhanabad Coal Mines for Mining study when we have got the deepest Gold Mine in the world.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please resume your seat. Let the Hon'ble Minister reply.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—The Hon'ble Member Sri C. M. Arumugham is not resuming his seat. How can I give my reply?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Had the Hon'ble Member Sri C. M. Arumugham present yesterday, I would have allowed him. The Hon'ble Minister says that the Technical Board has to approve.

Interruption

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The Minister must fight and argue for it. The Board of Directors are coming from the North...

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Should you not have patience to hear what I say further?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—On this issue, shall I stage a walk out?

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no point in staging a walk-out

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Please tell me. This is a policy matter concerning the State Government.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—What is this procedure? When the Hon'ble Member is standing, how can I give my reply?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Member Sri Arumugham may please resume his seat.

SRI G.B. SHANKAR RAO.—This matter was pending for want of clearance by the Joint Board of Mining Education in the centre. Now it has been cleared. The clearance came very late. To establish a college, according to the provisions of the University Act, one should apply for affiliation to the University. It has to be done in the month of October. The clearance from the Board came very recently. It is not a matter of small school. We are going to establish a degree college and to establish a degree college, the University Provision requires that Government should apply to the University for affiliation. That should have been done in the month of October itself. But we did not get the clearance before October and hence the delay.

SRI JEEVARAJ ALVA.—A medical college was allowed to be started in the month of December. So, the valuable request of Sri C.M. Arumugham can be conceded.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please don't disturb the Minister.

(INTERUPTION)

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Can you ask me to commit an illegal act again? Once it was committed. Do you mean that I should commit the same mistake again?

SRI MALLUR ANANDA RAO.—You have admitted that you have once committed the mistake.

SRI M. C. NANAIAH.—Many illegal acts have been committed not only in your department but in all departments. Illegal acts have been committed in the past, they continue to be there and they have been validated and rectified. So, please do consider the request of Sri C. M. Arumugham.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—That is a legal provision which I cannot contravene. Once I did it and do you know how much of criticism I have had to face in this House? Don't let me commit the same mistake again? I am concerned with only my department. At that time, when I committed the same mistake, you told me in clear tone that I should not have done this.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please don't disturb the Minister while he is replying.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—He has the capacity to give his reply even if he is disturbed. He is a learned man. He has passed M. A. Sanskrit. He can speak half a dozen languages. But the point is that when he could speak half a dozen languages, one will wonder as to in which language he is speaking.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—The Hon'ble Member is unnecessarily wasting my time.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—But the difficulty is that Kannada is mixed with Sanskrit.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The Hon'ble Minister has passed M. A. in Sanskrit.....

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಿಶ್ರವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾಯಿ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ಅರುಂಗಂರವರು ಎದ್ದು ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಭೆ, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರ. ಇದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಂತರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಸೆರಿಕಲ್ಯುರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದಂಥ ತರುಣರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ತಾವೇ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಧನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಆಯೋಗದವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯವಾದುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“The wealth and prosperity of a nation depends on the effective utilisation of its human and material resources through industrialisation. The use of human material for industrialisation demands its education in science and training in technical colleges. Industry opens up possibilities of greater fulfilment for the individual. India's enormous resources of manpower can only become an asset in the modern world when trained and educated.”

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಇದರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಇರುವುದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಹೊರಗಿನವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರು ಈ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಲಾಭವನ್ನು ರೇಡಿಯೋ ಮುಖಾಂತರ, ಟಿ.ವಿ. ಮುಖಾಂತರ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರುನಿಲಯವರೂ ಹಾಗೂ ಇತರೆಯವರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲನಿಯಮಾವಳಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಕ್ಯಾಟೀಷನ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿ ವಿಚಾರವೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ರಿಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

೧೧-೨೦ ಎ.ಎಂ.

ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಏನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕರಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಸದನ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಕಾನೂನಾಗಿ ಹೊರತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARMUGHAM.—Let us forget about next session.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—You are a very bad pessimistic person. Be optimistic.

SRI C. M. ARMUGHAM.—All right. When are you going to place it? Sir, let him not mislead the House. He says that he is going to introduce it sometime. "Sometime" means when?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Don't you understand Kannada?

SRI C. M. ARMUGHAM.—I understand your Kannada.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು, ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಗೊಲ್ಕುರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ

ಯಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ೪೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕಲ್ಟೀಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರುಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಕಚೇರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದಾಕಿಕೊಂಡು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೭೯-೮೦-೮೧ ಈ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾದ ಹಣ ೧೯೭೨-೭೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ. ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೯-೮೦-೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅರವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು-ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಡಲ್ಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೂಡ ೧೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಳಮಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೬೨ರಷ್ಟು ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಬೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗಿಂತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ವಯಸ್ಸು ೧೫ ರಿಂದ ೩೦ ರವರೆಗಿನ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಅವರು ಆವಲಂಬಿಸತಕ್ಕ ಕಸುಬಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಿಳಿವು, ಅರಿವು, ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವು ಅರಿವು ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ awareness of development ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೈಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಅವನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಆತ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಕಸುಬಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ನೆರವನ್ನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ೧೫ ರಿಂದ ೩೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ. ೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೫ಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಲ್ಲಿದವೆ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆಯಾದೀತು. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇದೊಂದು ದಿವಸ ಅಂತರವಾಗಬೇಕು. Functional literacy. Adult literacy consists of literacy awareness and functional literacy. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಆನಂದಕುಂದ ಹೆಗ್ಗಿ.—ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಿಗುವಾ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬೇಗ ಕಡಿಗ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಹಣ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ೬೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂತು, ಈ ವರ್ಷ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂತು. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. It should remain as function literacy. ಇದು ಉಪಚಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಡಾ. ಡಿಟ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಿಡ್ ಡೇವಿಲ್ಸ್ ಯೂನಿಟಾರಂಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕಹಂತದಿಂದ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕಹಂತದಿಂದ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಡಾ. ಡಿಟ್ಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯ ಮುಂದೆ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಬಿ.ಎಡ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಯವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವೇಶ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅಶಿಸ್ತು ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹಜ, ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಾಗ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಆತಂಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಎಲಿಜಬತ್ ಇಲ್ಲದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಹತೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಅರ್ಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಲ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹಾಕಿದ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಿ.ಎ.ಟಿ. ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಯಾಗ್ರಫಿಯಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಎರಡೂ ತಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಚ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ.ಕೆ.ಲಾಯ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಕಟ್ಟಿದ ದುರಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವು ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದಹಾಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಡುವ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಖಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ನಾವು ಕೂಡ ಖಾರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತೆ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಹೇಗಾಯಿತು ಅಂದರೆ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತಡವಾಯಿತು. ತಡವಾದುದಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಜಾಗ ಖಾಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಲೋಕ ಸೇವಾ

ಆಯೋಗದವರ ಯಾದಿ ಕೇಳಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದರೆ ಈ ಸಲ ೪೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ೪೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ೪೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೨ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಫಲಿತಾಂಶವೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಅಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಒಂದು ನಿಖರವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಕಠೋರವಾದಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವೋ ಆ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ತುಸು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾವಿತ್ರತೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪಾಸಕರನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೪೮ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಹೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೪೮ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ೭ ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ೩೨ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸವೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ರಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಕಡೆ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಪ್ರಸಂಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಲಾಂಗ್ವೇಜ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದರೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೩೦ ನ್ನು ಸಹ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ.

ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಏನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಲಸಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ನಿಮಗೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಬಿರ್ಚು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಳಗಾಂವ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಇದು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಚ್ಛೇಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದವು. ಇದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕರಡುಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆ ಜಂಟಿ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಬಿಹಾರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಚ್ಛೇಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾನೂನಾಗಿ ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಇಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಬಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದೇಕೊಂಡು ಇತರೇ ರಾಜ್ಯದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಾವು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಬಂದು ತರಹ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೂಪದ ಕೀಟಿ. ವಿನೋದ ಅಥವಾ ತಮಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೀಟಿ ಏನಿದೆ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಹರಡಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಾವು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಹ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ರ್ಯಾಗಿಂಗ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೧೨-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೆವು. ಆ ಸಭೆಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪ ಕುಲಪತಿಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೇ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಬಂದು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೀಟಿ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹಾಗೆ ಕೀಟಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ತಾವೇನೂ ಯಾವುದೇ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡೆಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಕೀಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ತರ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

This is an act which will attract the presence of Indian penal Code. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂಚಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂಚಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಿಗೂ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಈ ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡ ಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡತೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿನೋದ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಅನ್ನುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಇತರ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ವಿನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ ೫ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವೀಧರರ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರವೀಣ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನ್ಯುಕೇಳಿದಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ, ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರವೀಣ್.—ನಾನು ಏನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ, ಅನಂತರ ನಾನು ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರವೇ ಕೊಡದೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೇನು ಬೇರೆ ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಕೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆತುಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರವೀಣ್‌ರವರು ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೇಡಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಲ್ಲಾ. ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಲೇಡಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಅವರನ್ನೇ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ರಾಮಕೋಯಿಲ್ ಜಡ್ ವೆಂಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಮಾಡಿಲ್ಲಾ, ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿದೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೇನು ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸೀನಿಯರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಮೊದಲು ನೋಡಿ, ಆ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ನಾನು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೇನಿದೆ ?

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಶೈಲಜ ಅನ್ನುವವರು ವಾರ್ಡ್ ಅಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ Is there any order that Shylaja should not be there ? ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಅವರು ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅವಮಾನದ ಕೆಲಸ ಇನ್ನುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಿರಬಾರದು, ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೇನು ಅವಮಾನ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ನೀವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಭೂತವಾಗಿ ಏನು ಇದೆ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಎತ್ತ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ. — ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು ಎಂತಹ ಅವಮಾನ. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಲಿಸ್ಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಡೆ ಅನ್ವಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ. ೬ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಸೆಟರ್ವೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

SRI G. B. SHANKAR RAO. — It is purely an administrative arrangement. If she does not find a place, she will be given some where else. We will set right.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ತಾವು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಡಿಸ್‌ಒಬೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Minister has agreed. You have got a positive reply. Pleasure resume your seat.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಅವರು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೆಟ್‌ರೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ, ನಾನು ಕೂತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಅವರು ಈ ದಾಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ರೀಡರ್ ಕೈಕೆಳಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಗಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ ? ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅವರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷವೂ ಇದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಇವರು ಏನೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ. ಯಾವ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಾದರೂ ಹೇಳಿ Let us request all our ladies to come out of the college. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಕೇಳಿದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬರೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಶೋದರ ದಾಸಪ್ಪನವರ ಅಕ್ಕನ ಸುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಇಂದಿರಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಷಡ್ಡೂಲ್ ಟ್ರಾಬ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದವರು ಅವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸುಶೀಲಾಸಿಂಗ್ ಅನ್ನುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ, ಕಾರಣ ಏನು ? ಯಾವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಲಿ. ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ, ನಿಖರವಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಲಿ, ಆ ತರಹ ಅವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆನ್ಸರ್‌ಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಡಿಸ್‌ಪನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. Is it the policy of the Government not to give preference to Ladies,

MR. DEPUTY SPEAKER.—You can proceed further. The Honble Minister has agreed to set right the defects,

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಅವರು ಇದನ್ನು ಸೆಟ್‌ರೈಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು. ಅವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ಘಂಡೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನು ಬಗ್ಗದು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಂಗತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕೂಡ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯನ್ನು ಒವರ್‌ಲಾಕ್ ಮಾಡಿ ಪುರುಷರೊಬ್ಬರನ್ನು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಆ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನೊಂದು ಕುಂಬು

ನೆಪವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಎಂದು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲಾ, ಅಪೀಲ್ ಹಾಕಬೇಕೆಲ್ಲಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರೆನ್ಸಿ ಎಲಿಜಿಬಿಲಿಟಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಅವರ ಪ್ರವೋಜನಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾದ ನೆರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾದ ನೆರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಿಳಾ ರೀಡರ್ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಉಳಿದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರನ್ನೋ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಮಾಡಿದವು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ನನಗೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಇದೆ ನನಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಚಹುಶಃ ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಅದು ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಬೇಕು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೇ ಪ್ರೋಫೆಸ್ಸರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

SRI P. RAMDEV.—It is against the Constitution. You Cannot discriminate on the basis of sex. ತಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಲ್ ಆಗುತ್ತದೇ ಆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಡಸ್ಸಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಗಂಡಸ್ಸಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೫ (೨)ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಓದಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂತ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಓಡರ್ ಆಗಿಯೇ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆ ತರಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಇದೆ. Let the Honble Minister place the records on the table of the House.

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, Honble Member Smt. Pramila made her point. I will look into that. ಅವರ ಇಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕೋರ್ಟ್ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಇದು ಕೋರ್ಟ್ ಅಂತ ನಾವೆನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಿಸ್‌ಲೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಕೇಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ

ಇಡಲಿ. ಪೊರೈಸರನ್ನು ರೀಡರ್ ಕೈಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೊರೈಸರನ್ನು ರೀಡರ್ ಕೈಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೊಬ್ಬಳನ್ನು ರೀಡರ್ ಕೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು' ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಊರಿನ ನ್ಯಾಯ ? ಆ ಮಹಿಳೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರರಾಯರೇ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನೀವು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.—ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತ ನಿಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೆಗ್ಗಸರೇ ಆಗರಲಿ ಗಂಡಸರೇ ಆಗರಲಿ—ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರೇ. please tell the relevant point. Do not threaten him.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಜಾಸ್ತಿ ಬಹುತ್ಯಾ ಇದೆ. Don't threaten him.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನಾವು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಸಾಮಾನ್ಯ-ಭೇದ-ದಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—'Danda' is prohibited.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ಇರಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. You never hear me. Do you want to top the proceedings. Don't express anger. I don't know why the Honble Minister is giving them scope to threaten.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲ ಬದಲಾದರೆ you will have to be very careful.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವವರೆಗೆ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವರು ತೃಪ್ತರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಆಫ್ ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ 2 ಮಂದಿ ಡೈವುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಫೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಫೈಲ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಬಂದವರು, ಕೆಲವು ವಿಸಾರದಲ್ಲಿ

ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಅನುಭವ ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ it is purely a matter concerning internal administration of the Directorate. ಯಾವಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಆಕೃಷ್ಣಿಕವಾಗಿ ವಿನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವೊಂದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರ ಪುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. These are all personal matters. ಇನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇವೆ. ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಹಾಪರಾಧವೇ ?

Sir, I want to ask the Hon. Minister, if any head of the Department were to give an appointment to the son of a private Secretary or to the son of a relative is it a sin? If it is contrary to rules then I agree; but if it is in accordance with the rules, I don't think it is a sin. If there are any allegations, I only request the Hon. Chief Minister to review the whole thing and take a decision.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—If any appointments were made by the Director, let it be revealed in this House; let us all know. Why should it go to the Chief Minister and why should he take a decision on it? Let us know how many appointments were made for the last two years; how many Directors were brought, who were there and who did it. The Education Minister is replying on behalf of the Government, it is his duty to bring all these things before the House. You take action against all Directors who have given appointments to their relatives and friends. You cannot throw mud on somebody. Mr. Speaker Sir, because the Director of Collegiate Education is a Scheduled Caste Person, they are trying to throw mud at her. That is not correct. One should not be communal. You must know what type of speech he made. Do you think we are incapable of defending? What is it that you have done? The Education Department has become a very organised Department. When occasion comes, I will reveal every thing. Now, I would like to put a simple question. Can a Minister write a letter to the Head of the Department calling for some information? I say, it is wrong, it is

against the rule. He must write to the concerned Secretary and ascertain the information, but not to the Directorate. You ask the Chief Secretary and examine this point whether a Minister can write to the Directorate to ascertain some information. Today, he may write to the Director of Collegiate Education, but, tomorrow he may write to the DDPI and some other day, he may write to the A. E. O. of inspector of schools. There are so many Ex-Ministers in this House, let them clarify this point. All these things are happening just because the Director is a Scheduled Caste lady. You must know there are 34 Members belonging to Scheduled Castes, who can defend anything. We will never allow this type of harassment towards scheduled caste people. If somebody says something, don't think we are sitting here closing our eyes. We can study what is going on outside. Don't think we are not aware as to how transfers are made and how others are being brought. This is not correct sir. I was told that somebody had asked the Director of Collegiate Education, are you a touchable or an untouchable. Is that the way?

SMT. RENUKA RAJENDRAN.—This has happened in the official chamber of the Hon. Minister for Education. He has asked that question in the official chamber.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Can you do it Mr. Shankar Rao? My blood is boiling. We will never allow such things to happen, you take it from me, This is the attitude of the Hon. Minister for Education.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Mr. Speaker Sir, you must put a stop to this. Merely because he shouts.....

(INTERRUPTION)

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, you must control him.

MR. SPEAKER.—He may make any wild allegation, but you have got the right to reply. He has got every right to make allegations. I am not going allow him to speak upto 1-00 P.M. Let him speak and let him make allegations. If it is correct you reply him, otherwise, you can tighten the records.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, he is systematically working to remove that lady. Don't think it is so easy for you to do so. It was in his official chamber that it has happened. What do you say for it? Do you want SC officers, especially the Director of Collegiate Education, should undergo such humiliation?

MR. SPEAKER.—You may allow, I may allow or even Sri Shankar Rao may allow, but the law will not allow that to happen.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—That is happening now in the Education Department. One Principal of a College practices untouchability. He abuses lecturers in all kinds of languages. She has written

MR. SPEAKER.—Yesterday, you could not participate in the debate. If you have that information, you can pass it on to the Minister or write a letter to the Minister. If it is a fact, he will get it enquired and suitable action, I think, he will have to take under the appropriate law.

(INTERRUPTION)

C. M. ARUMUGHAM.—Sir, there is a complaint from a lecturer against the Principal of a college. He has given it in writing. I only ask the Education Minister, what action has been taken. So far you have not taken any action and also you are allowing others to make complaints against the Director of Collegiate Education. You may make others to complain against her. But, I say, Mr. Shankar Rao, it will not be possible for you to indulge in such type of activities in future. Sir, if this is the treatment given to the Director, what about the fate of other teachers? You don't want the Director to be a Scheduled Caste lady. Somebody says, she is a Christian, somebody says she is a SC. I know that family, they are from K.G.F. If she has given any job to her brother's son or to her sister's son, I will handover my resignation here and now. I challenge this. Right from the beginning I know this family very well.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರ ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಪ್ಪಪಡೆದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Are you in the know of things? It is not for you to say. The hon. Member Sri. C. M. Arumugham has made some references. I will ask the Hon. Minister for Education to clarify them.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರ ಆನಂದರಾವ್.—ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಹೊರಗಡೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರೋ, ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದೀರೋ, ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರ ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಎಂದು ಬೈದರು ಮತ್ತು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ಬೈದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಮಗೆ ಆ ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ, ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಾವು ಕೇಳಿ ಅಂದರೆ, ನಾನೇಕೆ ಹೇಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮಾಂಗರವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆ ಸಭೆಯ ವಂಂದೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. He is the Government on behalf of the Education Department. He will reply.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, the way in which the hon. Member Sri C. M. Arumugham spoke really pained me. I did not say in my reply that such and such mistakes are committed by the Director of Collegiate Education. I did not allege anything against the Director.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಬಂಧಿಕರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ನೇಮಕಾತಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಏನು ತಪ್ಪು? It is just a hypothetical proposition. ಅವರಿಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ದೊರೆತರೆ, ಅದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೆ, ತಪ್ಪಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂದಾಗ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮಾಂಗರವರು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಅಂದರು ಎಂದೂ, ಲೆಕ್ಚರರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಅದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ನಿಜವೇ, You must state on the strength of records; otherwise, it will go into the proceedings. It stands as an accusation against the Government.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, when the hon. Member Sri H.D. Deve Gowda raised this point, I said this is not against the rules. The appointments are made in conformity with the rules. Nobody can say it is incorrect. I never alleged anything against the Director of Collegiate Education.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಇಡೀ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ರೆಲವೆಂಟಾಗಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಅದೇ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತೆ, ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳುವಿರಂತೆ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತರೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಮಾಂಗರವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

MR. SPEAKER.—Do not make such allegations. I am not partisan to anybody. Do you understand what you say? ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅರ್ಮಾಂಗರವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅಂದರೆ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಗದರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—We are guided by the rules framed by the august House.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. Because it was relevant he sought my permission. If I permit, he will say ; otherwise, he will not.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Sir, several ad hoc appointments have been made in various departments in the State, particularly, in the Department of Collegiate Education, wherein an Inquiry has been ordered. Why? Let the inquiry be made in respect of all departments where ad hoc appointments have been made.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Sir, the hon. Member Sri C. M. Arumugham made specific allegations against me, I know that the Director of Collegiate Education is a Scheduled Caste person. But, why should I enquire into it? These stories are built up just to intimidate the person. I do not understand as to why she.....

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್.—ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಯಿಂದ ತನಿಖೆಯಾಗಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳು ತ್ತೀರಾ? ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ನೀವು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—That is in respect of other case. In respect of this allegation made directly against me, as a Minister, the hon. Member Sri C. M. Arumugham said, I went on enquiring. Why should I enquire? What is the purpose to enquire into it? I do say to the House that such reckless allegations are made against a Minister just to intimidate me. The hon. Member Sri C. M. Arumugham is a good friend of mine. Last year he said, you concede to this ; otherwise, your portfolio will be changed. I really failed to understand the tenor of his speech and the way in which he goes on attacking. It is not correct. When there is no substance or truth in what he argues he raises his voice and shouts at the top of his voice to make the people believe him. If he is to make his arguments stronger by shouting recklessly against anybody and everybody, I think, nobody can function as a Minister in this House. The allegations made by him are false, baseless and recklessly made against the Minister, a man who is having 35 years of experience of service in public life, a real Congressman right from the days of Mahatma Gandhiji. People like me are particularly those who are interested in the welfare of Harijans and not others and not Sri C. M. Arumugham. If he goes on speaking in this way, he will be doing more harm to the Harijans. Let him not speake like this. Let him stop such things. A man of such experience and standing, at this age, why should I bother about all these small things. Let them not intimidate me. The hon. Member Smt. Renuka Rajendran made another point that there is a case pending against one Lecturer. I know about it. The file had come to me and now the case is pending before the Court. The Court will decide. It is against the Director, against somebody accusing some other person as a Scheduld Caste. I am aware of it. I cannot dispose of

the case. It is pending before the Court. Sir, it is not fair to allow certain Members such allegations against me, I have got utmost interest in my heart about the Scheduled Caste people. Let me make it very very clear. A time has come that we should stop such things and look to ourselves. I have sufficiently studied Law.

MR. SPEAKER.—Let us stop at this.

SRI G. B. SHANKARA RAO.—I have not done anything against the interest of the Harijans, in my whole life. I swear. In my capacity as Minister. I have been doing my very best to safeguard the interest of Harijans. Mr. Speaker Sir, you are my neighbour and you know the people of my constituency. In my constituency the Harijans are my best friends and they are my kith and kin.

MR. SPEAKER.—It closes the matter.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್ ರವರೂ ಸಹ ಆನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿ, ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು.

SRI G. B. SHANKARA RAO.—It is utterly false.

MR. SPEAKER.—There ends the matter.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಇಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಹೋಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ನೀವು ಅಸ್ವಸ್ಥರು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರೇ ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ...

SRI MALLUR ANANDA RAO.—The allegations must be proved by Sri C. M. Arumugham. Otherwise he should resign and the allegations should be expunged from the records. If the allegations are proved the Hon'ble Education Minister should resign.

MR. SPEAKER.—It is a matter that has happened outside the House.

SRI MALLUR ANANDA RAO.—But the allegations are made in this House and they are serious allegations. They should be expunged from the records.

SRI H. GANGADHARAN.—When the House has accepted the explanation of the Minister why you are challenging it?

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER.—Let us close at this.

SRI H. GANGADHARAN.—I want to seek some clarifications from the Minister.

MR. SPEAKER.—Please seek your clarifications within two minutes. We have taken a lot of time.

SRI H. GANGADHARAN.—In the department of Educational Research and Training, you have posted K.A.S. officers as the Directors. It is purely an education department and posting a K.A.S. officer as the Director is illegal, un-reasonable and injustice done to the department. What are you going to say about this? Secondly, you wanted to separate the Oriental Research Institute from the Universities. Why are you doing it? Thirdly, in the Government Press, machineries have gone out of order. The vacancies are not filled up. Corruption and other irregularities are going on in the Government Press. What action the Government have taken in this regard?

SRI G. B. SHANKARA RAO.—So far as the posting of the Directors of Educational Research and Training is concerned, it is only a stop-gap arrangement. The file concerning the promotion of some of the senior Joint Directors of the Department is under serious consideration. Immediately after the promotions are finalised, the present Director will be withdrawn and some person from the Department will be posted as the Director. Secondly regarding the separation of the Oriental Research Institute from the University, it was done with some purpose. The Institute should develop at an independent institute so that it should come to the level of a deemed University, in order to get grants from the University Grants Commission. Any way, I will get the matter examined. Regarding Government Press, the machineries are old and we have been trying to cope with the work with old machineries only. The expansion programme at Kengeri is on and we have placed orders for Rs. 50 lakhs worth machineries for which provision has to be made. The matter stands at that level.

SRI H. GANGADHARAN.—Regarding Text books Press irregularities...

SRI G. B. SHANKARA RAO.—I will probe into that and examine the information available. I have to consult the concerned person also.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾದಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ರಬಲ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 8½ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನು ಟೀಚರ್ಸ್ ತುಂಬಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತುಂಬ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅದಾದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾವು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ವಾಲ್ಟುಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೋಸವಾಗಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅವರಲ್ಲೂ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಡುಗರು ಪೇಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ರಿ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ರಿ ವಾಲ್ಟುಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸವೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ನಾನು ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಎಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ ಅಪ್ಪೇ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಹಾಕಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರ ಚೇಂಬರ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಣಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಸ್ವತಃ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪುನಃ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ...

MR. SPEAKER.—Now I will put the demands to the vote of the House. The question is :

“That the respective sums not exceeding the sums mentioned in the list of demands inclusive of the sum granted on account, be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st March 1983 in respect of Demand Nos. 9, 10, 13, 11 and 26.”

The Motion was adopted and the sums were granted.

(As ordered by the Chair, the demands voted are reproduced below:)

DEMAND No. 9

“That a sum not exceeding Rs. 8,01,45,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Stationery and Printing.’

DEMAND No. 10

“That a sum not exceeding Rs. 41,85,34,000 on Revenue Account and Rs. 53,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Higher Education’”.

DEMAND No. 13

“That a sum not exceeding Rs. 1,87,99,57,000 on Revenue Account and Rs. 4,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Primary and Secondary Education’”.

DEMAND No. 11

“That a sum not exceeding Rs. 4,07,94,000 on Revenue Account and Rs. 5,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Youth Services.’”

DEMAND No. 26

“That a sum not exceeding Rs. 2,82,90,000 on Revenue Account and Rs. 5,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Information and Publicity.’”

ANNOUNCEMENT

MR. SPEAKER.—I have received the following message from the Chairman, Legislative Council :

“As required by Rule 106 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Council, I send herewith the following Bills which have been agreed to by the Legislative Council on 17th June 1982 without amendments.

- 1 The Karnataka Bhoodan Yagna (Repeal) Bill, 1982
- 2 The Karnataka Contract Carriages (Acquisition) (Amendment) Bill, 1981

3 The Karnataka Excise (Amendment) Bill, 1981."

Now, the Hon'ble Finance Minister would like to say something.

Statement by the Hon'ble Minister for Finance

Reg : Gokak Committee Report.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದಂತಹ ಆದೇಶ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಸಮಿತಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೋಮವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಾಳೆ ಸಂಜೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಸೋಮವಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೆ ಬರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗುರುವಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸದನ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಜೊತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ೨ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದವು. ಪುನಃ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವನ್ನು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ್ಮಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿವಾದ ಉದ್ಭವವಾಗದ ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಗುರುವಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು, ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು, ತಿರುಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂಗಳವಾರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಗುರುವಾರ ಮಾತ್ರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗುರುವಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುವಾರ ಖಂಡಿತ - ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಗುರುವಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರಿ, ಅವತ್ತೂ ಮತ್ತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗುರುವಾರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ.